

Osnovna škola Sračinec
Varaždinska ulica 98
42209 Sračinec

**Protokol o postupanju u slučaju nasilja,
zanemarivanja, seksualnog nasilja,
samoozljeđivanja i suicidalnih ideja**

Tim za sigurnost OŠ Sračinec

2.11.2023.g.

SADRŽAJ

1. UVOD	2
2. VRŠNJAČKI SUKOB.....	3
Postupanje u slučaju vršnjačkog sukoba:	3
3. VRŠNJAČKO NASILJE.....	4
Postupanje škole u slučaju vršnjačkog nasilja:.....	4
Postupanje škole u slučaju nasilja učenika prema djelatniku škole:.....	5
Postupanje škole u slučaju nasilja djelatnika škole prema učeniku:.....	6
Postupanje škole u slučaju nasilja odrasle osobe nad odrasloim osobom:	6
Postupanje u slučaju elektroničkog nasilja:	7
4. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA DJECE U OBITELJI DJECE	7
U slučaju sumnje ili saznanja o nasilnom postupanju ili zanemarivanju u obitelji učenika, djelatnici Škole obvezni su isto prijaviti ravnatelju i stručnom suradniku koji će:	8
5. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA ILI SUMNJE NA SEKSUALNO NASILJE	8
Najčešći oblici seksualnog nasilja su:	8
U slučaju primanja informacije iz koje proizlazi sumnja da je dijete, odnosno učenik doživio seksualno uznemiravanje ili seksualno nasilje, svaki djelatnik Škole dužan je:	9
U slučaju vršnjačkog seksualnog nasilja:	10
6. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SUMNJE NA SUICIDALNE SKLONOSTI I SAMOOZLJEĐIVANJE	10
Protokol postupanja u slučaju (1) niskog, 2 (umjerenog do visokog) i 3 (ekstremno visokog rizika suicidalnog ponašanja i slučaja samoozljeđivanja	10
Znakovi upozorenja rizika suicidalnog ponašanja:	10
1. Niska razina rizika od suicida:	11
2. Umjerena do visoka razina rizika od suicida:.....	11
3. Ekstremno visoka razina rizika od suicida:	12
Samoozljeđivanje	12
7. DODATNE NAPOMENE.....	13
KONTAKTI VAŽNI ZA PROVOĐENJE PROTOKOLA.....	13
8. OBRAZAC u slučaju nasilja u Osnovnoj školi Sračinec.....	14

1. UVOD

Protokol o postupanju u slučaju nasilja, zanemarivanja, seksualnog nasilja, samoozljedivanja i suicidalnih ideja temelji se na propisanim i usvojenim pravilnicima i protokolima ključnima za rad u sustavu odgoja i obrazovanja.

Protokol se donosi s ciljem prevencije svih oblika nasilja unutar OŠ Sračinec sa svim njenim pripadajućim jedinicama u kojima borave učenici i djelatnici Škole tijekom školske godine. Protokolom se propisuju radnje koje se moraju poduzeti u slučaju sumnje ili saznanja o pojavi bilo kakvog oblika nasilja, obveze i odgovornosti svih dionika odgojno-obrazovnog procesa (ravnatelja, stručnih suradnika, učitelja, ostalih djelatnika škole, učenika i roditelja).

Protokol treba biti izvješen na vidnom i dostupnom mjestu u Školi te na internetskoj stranici Škole. O načinima i koracima postupanja u slučaju bilo koje vrste nasilja potrebno je upoznati sve sudionike u procesu odgoja i obrazovanja, učenike na satovima razrednika te roditelje na prvom roditeljskom sastanku svake školske godine.

Koordinatori Protokola o postupanju Škole u slučaju nasilja su ravnateljica škola Lidija Valec; pedagoginja škole Melita Jeremić; psihologinja škole Helena Bešenić i učitelj razredne nastave Miroslav Kelemenić.

2. VRŠNJAČKI SUKOB

Vršnjački sukob NIJE SINONIM vršnjačkom nasilju

Prema *Pravilniku o načinu postupanja odgojno – obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima* za vršnjački sukob vrijede sljedeća obilježja:

- ne postoje elementi navedeni za nasilništvo
- obje strane u sukobu imaju podjednaku moć
- postoji neki objektivan povod
- postoji rješenje
- djeca se mogu maknuti iz situacije
- slobodni su pregovarati kako bi zadovoljili svoje potrebe i došli do rješenja
- nakon razrješenja sukoba nastavljaju druženje
- nema pobjednika i poraženog
- neugodne emocije su kratke i prolazne
- nema težih posljedica

Postupanje u slučaju vršnjačkog sukoba:

1. Odmah prekinuti sukob među učenicima
2. Obavijestiti o sukobu razrednika
3. Obavijestiti stručnog suradnika (pedagoga/psihologa)
4. Razrednik i/ili stručni suradnici provode razgovore s učenicima
5. Predložiti učenicima da se međusobno ispričaju, prihvate rješenje u kojem nitko neće „pobjediti“; u slučaju da učenik češće dolazi u takve sukobe s vršnjacima, razrednik i stručni suradnik (pedagog/psiholog) će pozvati roditelje u Školu s ciljem prevladavanja takve situacije i pomoći učeniku
6. Prema potrebi učenik će biti uključen u dodatni rad (savjetodavni rad) u školi i/ili izvan nje
7. Ukoliko učenik učestalo krši pravila potrebno je primjeniti odgovarajuće pedagoške mjere u skladu s Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjer
8. U slučaju da sve prethodno navedene mjere ne dovedu do poboljšanja ponašanja učenika i u slučaju nesuradnje roditelja/skrbnika, Škola će postupiti po točki 2. Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima

3. VRŠNJAČKO NASILJE

Za razliku od vršnjačkog sukoba, vršnjačko nasilje podrazumijeva sljedećih šest faktora:

1. namjeru da se povrijedi ili nanese šteta
2. intenzitet i trajanje
3. moć nasilnika
4. ranjivost žrtve
5. manjak podrške
6. posljedice

U osnovnim školama nasilje se u najvećem broju slučajeva dijeli na:

1. fizičko nasilje
2. verbalno nasilje
3. socijalno nasilje
4. psihološko nasilje
5. seksualno nasilje i spolna zlouporaba
6. izrabljivanje
7. zanemarivanje
8. elektroničko nasilje

U slučaju povrede prava na zaštitu od diskriminacije odgojno – obrazovni radnici i ravnateljica škole obvezni su postupati u skladu sa *Zakonom o suzbijanju diskriminacije*.

Postupanje škole u slučaju vršnjačkog nasilja:

Prema *Pravilniku o načinu postupanja odgojno – obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima* svaki djelatnik škole dužan je:

1. Odmah prekinuti nasilno ponašanje učenika i odvojiti učenike
2. Pružiti pomoć i podršku učeniku koji je doživio nasilje
3. U slučaju potrebe zatražiti pomoć liječnika – nazvati hitnu pomoć
4. U slučaju potrebe pozvati nadležnu policijsku postaju¹
5. Obavijestiti o događaju ravnatelja Škole, razrednika i stručnog suradnika
6. Ravnatelj, razrednik, stručni suradnik ili učitelj koji je svjedočio nasilnom činu moraju obavijestiti roditelje počinitelja i žrtve
7. Ispuniti „Obrazac u slučaju nasilja“ i predati stručnoj službi

¹ Napomena - Tijekom razgovora predstavnika policije s učenicima žrtvama ili počiniteljima nasilnog postupanja obvezno treba biti prisutan roditelj učenika, udomitelj, osoba kojoj je dijete povjereno na čuvanje ili odgoj ili stručna osoba Zavoda za socijalni rad

Školska ustanova obvezna je izvijestiti sljedeća tijela:

- Ured državne uprave nadležan za poslove obrazovanja – ured za prosvjetu, kulturu i sport
- Zavod za javno zdravstvo
- Nadležni Zavod za socijalni rad, tim školske medicine
- Nadležnu policijsku postaju
- Ministarstvo nadležno za poslove obrazovanja

U slučaju prijave nasilja ili dojave o nasilju među učenicima stručni suradnik dužan je:

1. Provesti razgovor sa žrtvom nasilnog postupanja ²
2. Savjetovati roditelje žrtve nasilnog postupanja
3. Provesti razgovor sa svjedocima i po potrebi pružiti podršku i pomoć
4. Što žurnije obaviti razgovor s učenikom koji je počinio nasilje, ukazati mu na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja, te ga savjetovati i poticati na promjenu takvog ponašanja, a tijekom razgovora posebno obratiti pozornost iznosi li učenik neke okolnosti koje bi ukazivale da je učenik žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u kojem slučaju će se odmah izvijestiti Zavod za socijalni rad, a po potrebi ili sumnji na počinjenje kažnjive radnje izvijestiti policiju, a Škola će poduzeti sve mјere za pomirenje učenika i za stvaranje tolerantnog, prijateljskog ponašanja u Školi
5. Prema učeniku koji je počinio nasilje poduzeti određene pedagoške mјere u skladu s Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mјera
6. Voditi službene bilješke o cijelom događaju

Postupanje škole u slučaju nasilja učenika prema djelatniku škole:

1. Stručni suradnik će razgovarati s učenikom u prisutnosti razrednika
2. Stručni suradnik odmah će obavijestiti roditelje/skrbnike učenika i dogovoriti individualni razgovor
3. Poduzeti pedagoške mјere prema Pravilniku za izricanje pedagoških mјera
4. Stručni suradnici i ravnateljica će o svemu izvijestiti nadležni Zavod za socijalni rad, Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport Varaždinske županije, Ministarstvo znanosti i obrazovanja te po potrebi nadležnu policijsku postaju
5. Stručni suradnici će osigurati pomoć i podršku svjedocima
6. Stručni suradnici će uključiti učenika u savjetodavni rad

² Ako je riječ o učeniku s teškoćama, odgojno – obrazovni radnici obvezni su poštivati sve posebnosti vezane uz teškoće

Postupanje škole u slučaju nasilja djelatnika škole prema učeniku:

U slučaju da je učenik doživio nasilje ili prijetnju nasiljem od strane djelatnika Škole, drugi djelatnici Škole koji su prisutni ili se nalaze u blizini dužni su:

1. Poduzeti mjere s ciljem zaustavljanja nasilnog postupanja prema učeniku
2. Odmah obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika, a po potrebi pozvati i policiju
3. Odmah obavijestiti roditelje i dogovoriti individualni razgovor
4. Stručni suradnik će razgovarati s učenikom žrtvom nasilja i provesti savjetodavni rad
5. Po potrebi pozvati liječničku pomoć ukoliko je roditelj iz opravdanog razloga spriječen u tom trenutku doći po učenika, na liječnički pregled odlazi u pratnji dežurnog nastavnika koji je s učenikom sve dok po njega ne dođe roditelj
6. Ravnatelj i stručni suradnik će odmah nakon zbrinjavanja učenika obaviti razgovor s djelatnikom Škole i zatražiti njegovo pisano očitovanje o događaju te će, nakon utvrđivanja svih okolnosti i važnih parametara koji se tiču nasilnog ponašanja djelatnika Škole prema učeniku, ravnatelj donijeti procjenu o eventualnoj obvezi sankcioniranja djelatnika Škole
7. Ravnatelj i stručni suradnik će o svemu izvjestiti Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport Varaždinske županije, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, nadležnu policijsku postaju i liječnicu školske medicine

Postupanje škole u slučaju nasilja odrasle osobe nad odrasлом osobom:

U slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe (djelatnik Škole, roditelj/skrbnik učenika ili treće osobe koja se nalazi u prostoru Škole) prema drugoj odrasloj osobi djelatnici Škole koji su prisutni će:

1. Odmah pokušati prekinuti nasilno ponašanje
2. Upozoriti osobu koja se nasilno ponaša na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja
3. O tome hitno obavijestiti ravnatelja Škole i stručnog suradnika (pedagoga/psihologa) koji će pozvati policiju
4. O svemu izvjestiti Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport Varaždinske županije, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, nadležnu policijsku postaju i nadležni Zavod za socijalni rad u slučaju da je jedna od uključenih osoba roditelj/skrbnik učenika.

Postupanje u slučaju električnog nasilja:

Radi svoje specifičnosti u slučajevima električnog nasilja, ukoliko se radi o nasilju putem mobitela koji učenik u trenutku ima u prostorijama škole, potrebno je:

1. Oduzeti mobitel učeniku, počinitelju nasilnog ponašanja
2. Zadržati mobitel do dolaska roditelja / skrbnika u školu
3. Ravnateljica, stručni suradnici i razrednik uz pristanak i prisutnost roditelja / skrbnika pregledat će mobitel učenika
4. Pozvati nadležnu policijsku postaju ukoliko postoje neosporivi dokazi o postojanju počinjenja nasilnog ponašanja

Prema Smjernicama za postupanje školskih ustanova u slučajevima ugroze s neželjenim posljedicama Ministarstva znanosti i obrazovanja u slučaju saznanja o nezakonitim i potencijalno rizičnim objavama učenika na društvenim mrežama potrebno je sačuvati (kopirati, snimiti, fotografirati ili na drugi način fiksirati) poveznice na web mjesto ili profil, kao i samu objavu, te odmah obavijestiti nadležnu policijsku postaju.

4. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA DJECE U OBITELJI DJECE

„Zanemarivanje je propuštanje zadovoljenja djetetovih potreba u mjeri koja znatno utječe na djetetov tjelesni i psihički razvoj. Nije uvijek namjerno i granica kad počinje zanemarivanje nije uvijek potpuno jasna“.

- Fizičko zanemarivanje djece definira se kao nezadovoljavanje minimalnih fizičkih potreba djeteta kao što su raznolika prehrana, adekvatan i siguran smještaj, prikladna odjeća te zaštita od ozljeda.
- Emocionalno zanemarivanje djece definira se kao nezadovoljavanje minimalnih emocionalnih potreba djeteta. Najčešće se radi o roditeljskom neobaziranju na djetetove emocionalne potrebe te ne pomaganju djetetu kada mu je potrebna pomoć zbog čega se osjeća odbačeno.
- Obrazovno zanemarivanje djece obuhvaća izostanak pomoći, potpore i poticanja tijekom školovanja. Uključuje također izostanak pomoći pri učenju, nedostatak nužne opreme za školovanje, neprisustvovanje roditeljskim sastancima i slično.

U slučaju sumnje ili saznanja o nasilnom postupanju ili zanemarivanju u obitelji učenika, djelatnici Škole obvezni su isto prijaviti ravnatelju i stručnom suradniku koji će:

1. Obaviti razgovor s učenikom i obavijestiti ga o dalnjim postupcima
2. Pružiti pomoć učeniku u skladu sa svojim kompetencijama
3. Ako je učenik ozlijeden u mjeri koja zahtjeva liječničku pomoć zatražiti hitnu medicinsku pomoć. S djetetom ostaje djelatnik škole koji je zatražio medicinsku pomoć
4. Izvršiti prijavu nadležnoj policijskoj postaji
5. Obavijestiti Zavod za socijalni rad
6. U slučaju osobito teškog oblika ili intenziteta nasilnog postupanja koje je izazvalo ili može izazvati traumu kod djeteta žrtve ili drugih učenika, Škola će izvijestiti Ministarstvo znanosti i obrazovanja, a po potrebi i druga ministarstva te zatražiti odgovarajuću stručnu psihološku ili socijalno/pedagošku pomoć za učenike odgojno - obrazovne ustanove
7. U slučaju sumnje na počinjenje kaznenog djela odgojno-obrazovni djelatnici obvezni su osigurati tragove i dokaze počinjenog kaznenog djela koji se nalaze u odgojno - obrazovnoj ustanovi do dolaska
8. Voditi službene bilješke

5. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA ILI SUMNJE NA SEKSUALNO NASILJE

Prema Vladinom Protokolu o postupanju u slučaju seksualnog nasilja (rujan 2023.) seksualno nasilje jedan je od prevladavajućih oblika rodno uvjetovanog nasilja i predstavlja jedan od najtežih oblika pojavnosti nasilja i diskriminacije žena. Utvrđeno je da, iako bilo koja osoba može doživjeti seksualno nasilje, bez obzira na spol i dob, ono neproporcionalno više pogađa djevojčice, djevojke i žene.

Najčešći oblici seksualnog nasilja su:

- a) seksualno uznemiravanje i/ili napastovanje je jedan od najčešćih oblika seksualnog nasilja, obuhvaća neželjena seksualna ponašanja koja nužno ne uključuju fizički dodir, a osobu dovode u neugodan i ponižavajući položaj i izazivaju osjećaj srama. Najčešći oblici su neželjene seksualne primjedbe i verbalni prijedlozi, neprikladna pažnja, fizički dodiri, seksističke, uvredljive i diskriminirajuće primjedbe i šale, širenje seksualnih glasina o osobi i drugo.
- b) seksualno zlostavljanje obuhvaća neželjena seksualna ponašanja iznuđena primjenom sile i prijetnji, a uključuju fizički dodir s nasilnikom. Najčešći oblici su neželjeni i prisilni dodiri intimnih dijelova tijela, seksualne aktivnosti izmanipulirane lažima, prijetnjama, pritiskom te prisiljavanje na masturbaciju, zlouporaba snimki spolno eksplicitnog sadržaja i sl.
- c) silovanje je najteži oblik seksualnog nasilja koji uključuje prisilnu vaginalnu, analnu i/ili oralnu penetraciju penisom, drugim dijelom tijela i/ili objektima. S obzirom na počinitelja možemo razlikovati silovanje kao sastavni dio obiteljskog nasilja (silovanje u braku), silovanje u vezama/»na spoju«, silovanje nepoznate osobe, grupno silovanje, silovanje u oružanim sukobima i ratu.

U slučaju primanja informacije iz koje proizlazi sumnja da je dijete, odnosno učenik doživio seksualno uzneniranje ili seksualno nasilje, svaki djelatnik Škole dužan je:

1. Odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno ponašanje prema djetetu
2. Na smiren način saslušati dijete žrtvu nasilja, po mogućnosti od strane stručne osobe te pružiti pomoći i potporu djetetu
- voditi računa da se razgovor s djetetom vodi u uvjetima i na način prilagođen djetetu, da se dijete ne ispituje i da mu se ne postavljaju sugestivna pitanja, već na smiren način dopustiti djetetu da samostalno opiše događaj na način i u opsegu kako to samo želi.
3. Obveza je osobe koja vodi razgovor upoznati dijete, na djetetu razumljiv način, s dalnjim postupanjem, osobito o tome da je dužna prijaviti nasilje nadležnim tijelima i o dalnjim očekivanim procedurama
4. Ustanova vodi računa da se dijete o događaju ne izjašnjava više puta (po mogućnosti ograničiti razgovor na jedan)
5. Odmah po primanju informacije iz koje proizlazi sumnja da je dijete doživjelo seksualno nasilje, ravnatelj ustanove/odgovorna osoba, odnosno svaka druga osoba koja ima bilo kakvih saznanja o počinjenom seksualnom nasilju prema djetetu bez odgode prijavljuje sumnju o postojanju kaznenoga ili prekršajnog djela policiji ili državnom odvjetniku te Zavodu za socijalni rad. Ukoliko je počinitelj djelatnik/ca ustanove, uz prethodno navedeno, poduzima mjere sukladno disciplinskoj odgovornosti počinitelja
6. Poduzeti žurne mјere za sigurnost i zaštitu djeteta i obavijestiti roditelje/skrbnika/osobu kojoj je povjerena skrb o djetetu, odnosno Zavod ako postoji sumnja da se nasilje dogodilo u obitelji
7. Ukoliko je djetetu potrebna žurna liječnička intervencija ili pregled odmah pozvati službu hitne medicinske pomoći
8. U slučaju ako su roditelji/skrbnici nedostupni, ne žele se odazvati ili postoji sumnja na zlostavljanje od strane istih, u suradnji s policijom obavijestiti Zavod kako bi se osigurala prisutnost stručnog radnika Zavoda pri razgovoru policijskog službenika s djetetom, odnosno ukoliko se ista ne može osigurati, prisutnost stručnog suradnika odgojno-obrazovne i druge ustanove koja skrbi o djeci
9. Dijete žrtvu i osobe koje skrbe o djetetu upoznati s oblicima pomoći i podrške
10. Poduzeti mјere za zaštitu privatnosti djeteta žrtve

U slučaju vršnjačkog seksualnog nasilja:

1. Od strane stručne osobe obaviti razgovor s djetetom koje je počinilo nasilje, ukazati djetetu na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja. Tijekom razgovora posebno obratiti pozornost iznosi li dijete neke okolnosti koje bi ukazivale da je dijete žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u kojem slučaju će se odmah izvijestiti Zavod za socijalni rad
2. Pozvati roditelje/skrbnike djeteta koje je počinilo nasilje, upoznati ih s događajem, kao i s neprihvatljivošću i štetnošću takvog ponašanja, savjetovati ih s ciljem promjene takvog ponašanja djeteta, te ih pozvati na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć
3. Djetetu na njemu razumljiv i prilagođen način i osobe koje skrbe o djetetu obavijestiti o obvezi prijave nadležnom područnom uredu Zavoda za socijalni rad, policiji ili nadležnom državnom odvjetništvu te očekivanim procedurama
4. Poduzeti mjere za zaštitu privatnosti djece
5. Poduzeti mjere za sustavnu i kontinuiranu prevenciju nasilja
6. Voditi službene bilješke

O postupanju povodom prijave sumnje na seksualno nasilje nad djetetom ustanova je dužna najkasnije u roku od 7 dana, obavijestiti:

- Nadležno ministarstvo
- Pravobraniteljicu za djecu
- Pravobraniteljicu za osobe s invaliditetom ukoliko dijete ima teškoće u razvoju
- Nadležnog liječnika školske medicine i nadležnog liječnika primarne zdravstvene zaštite (liječnik opće medicine/pedijatar)

6. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SUMNJE NA SUICIDALNE SKLONOSTI I SAMOOZLJEĐIVANJE

Protokol postupanja u slučaju (1) niskog, 2 (umjerenog do visokog) i 3 (ekstremno visokog rizika suicidalnog ponašanja i slučaja samoozljedivanja

Znakovi upozorenja rizika suicidalnog ponašanja:

Znakovi upozorenja su uočljivi znakovi koji ukazuju na povećan rizik suicida u neposrednoj budućnosti (minute, sati, dani), za razliku od rizičnih čimbenika koji predstavljaju dugoročni rizik (od jedne godine do cijeloživotnog razdoblja). Osim direktnih izjava ili izravne prijetnje suicom, često grupa znakova povećava rizik, a ne jedan ili dva pojedinačna znaka.

Znakovi upozorenja organizirani hijerarhijski, prema razini rizika (American Association of Suicidology, 2023):

Potrebno je odmah reagirati ako:

1. Niska razina rizika od suicida:

→ uočeni su znakovi upozorenja i/ili suicidalne misli bez namjere izvršenja suicida

Kada vršnjak, roditelj, učitelj/nastavnik/odgajatelj/stručni suradnik utvrdi da je učenik potencijalno suicidalan jer direktno ili indirektno izražava suicidalne misli ili manifestira znakove upozorenja potrebno je:

1. Svaki znak shvatiti ozbiljno
2. Pozvati stručnog suradnika psihologa ili pedagoga ako stručni psiholog nije dostupan
3. Ostatи s učenikom do dolaska stručnog suradnika na mjesto događaja
4. Stručni suradnik procijenit će rizik koristeći psihodijagnostička sredstva
5. Obavijestiti roditelje (osim u slučaju sumnje na zlostavljanje u obitelji)
6. Uputiti roditelje na vanjske službe – odlazak s djetetom psihijatru i/ili na psihološko savjetovanje
7. Definirati daljnji plan rada s učenikom unutar škole – individualno savjetovanje sa psihologom
8. Po potrebi suradnja stručnog suradnika psihologa i psihijatra
9. Praćenje učenika tijekom razdoblja rizika
10. Dokumentirati sve korake

2. Umjerena do visoka razina rizika od suicida:

→ postojanje suicidalnih misli i ideja kod učenika ili suicidalnih ponašanja s namjerom i željom da umre

1. Pozvati stručnog suradnika psihologa ili pedagoga ako stručni psiholog nije dostupan
2. Ostatи s učenikom do dolaska stručnog suradnika – razgovarati, ne osuđivati, pokazati empatiju i razumijevanje
3. Stručni suradnik procijenit će rizik koristeći psihodijagnostička sredstva
4. Ako je potrebno pozvati hitnu pomoć – temeljeno na psihološkoj procjeni
5. Obavijestiti ravnateljicu škole
6. Obavijestiti roditelje (osim u slučaju sumnje na zlostavljanje u obitelji)
7. Uputiti roditelje na vanjske službe – odlazak s djetetom psihijatru i/ili na psihološko savjetovanje
8. Obavijestiti školsku liječnicu
9. Definirati daljnji plan rada s učenikom unutar škole – individualno savjetovanje sa psihologom
10. Stručni suradnik provodi razgovor sa svim sudionicima uključenima u krizni događaj
11. Stručni suradnik upućuje nastavno osoblje u trenutno psihološko stanje učenika

3. Ekstremno visoka razina rizika od suicida:

→ učenik je izrazio namjeru izvršenja suicida, dostupna su mu sredstva potrebna da provede svoj plan ili ih je donio u školu. Suicidalna kriza obično traje od nekoliko minuta do nekoliko sati

1. Pozvati stručnog suradnika psihologa ili pedagoga ako stručni psiholog nije dostupan
2. Ostatи s učenikom do dolaska stručnog suradnika – razgovarati, ne osuđivati, pokazati empatiju i razumijevanje
3. Pozvati hitnu pomoć i policiju, hospitalizacija učenika
4. Osigurati sigurnost ostalih učenika i djelatnika
5. Obavijestiti roditelje
6. Obavijestiti školsku liječnicu
7. Surađivati s medicinskim osobljem po dolasku u školu
8. Stručni suradnik provodi razgovor sa svim sudionicima uključenima u krizni događaj
9. Stručni suradnik upućuje nastavno osoblje u trenutno psihološko stanje učenika
10. Pružiti podršku i psihološku pomoć učenicima i djelatnicima uključenima u događaj
11. Po povratku učenika u školu stručni suradnici razrađuju detaljan plan rada s učenikom (individualno savjetovanje, podrška roditeljima i sl.) i postepenog uključivanja u nastavni proces (ocjene)

Samoozljedivanje

→ situacije u kojima postoji saznanje o samoozljedivanju učenika

1. Uputiti učenika stručnom suradniku ili pozvati stručnog suradnika na mjesto gdje se učenik u trenutku saznanja o samoozljedivanju nalazi
2. Stručni suradnik psiholog provodi mjeru procjene rizika
3. Objasniti učeniku koncept povjerljivosti sadržaja procjene i važnost osobne učenikove sigurnosti
4. Obavijestiti roditelje (osim u slučaju sumnje na zlostavljanje djeteta)
5. Dogovoriti s učenikom kako će mu biti najugodnije provesti razgovor s roditeljem
6. Donijeti odluku o kontaktiranju Zavoda za socijalni rad i školske liječnice
7. Roditelje uputiti na vanjske institucije – psihijatar i psihoterapeut
8. Stručni suradnik psiholog planira daljnji rad s učenikom – individualno savjetovanje, ponavljanje procjene rizika u dogovorenim intervalima, izrada sigurnosnog plana
9. Stručni suradnik upućuje nastavno osoblje u trenutno psihološko stanje učenika

7. DODATNE NAPOMENE

1. Intervenciju nadležne policijske postaje zatražiti odmah u svim situacijama izravne i neposredne opasnosti za život, tijelo i sigurnost učenika ili zaposlenika školske ustanove
2. Učenika koji je zatečen u činjenju kaznenog djela ili pod okolnostima koje upućuju da je počinio kazneno djelo u okruženju školske ustanove, djelatnici školske ustanove smiju i trebaju zadržati do dolaska policije
3. Odgovorne osobe školske ustanove surađuju s policijom i tijekom kriminalističkog istraživanja i na zahtjev policije dužne su ustupiti dokumentaciju od značaja za provedbu izvida

KONTAKTI VAŽNI ZA PROVOĐENJE PROTOKOLA

Policijska postaja Varaždin

Leonardo Sokač, načelnik – 092/266-606; 042/372-134

Koordinator za osnovne škole

Anica Vragović, učitelj savjetnik – 098/413-900; 042/240-545

8. OBRAZAC u slučaju nasilja u *Osnovnoj školi Sraćinec*

Sukladno propisnom *Pravilniku o načinu postupanja odgojno – obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima svi djelatnici škole* dužni su reagirati, spriječiti, prevenirati i izvijestiti o svim prijavljenim i primijećenim oblicima nasilja u školi, ali i izvan nje.

Molimo Vas ispunjeni obrazac dostaviti odgovornim osobama škole (ravnateljica) i/ili stručnim suradnicima (pedagoginja i psihologinja).

Sve provedene razgovore sa sudionicima neprimjernog ponašanja (žrtva ili počinitelj) potrebno je evidentirati u e-dnevnik i/ili dosje učenika

Datum događaja: _____

Vrijeme događaja: _____

Mjesto događaja:

1. prostor u kojem se izvodi redovita nastava
2. ostali unutarnji prostori odgojno – obrazovne ustanove
3. dvorište odgojno – obrazovne ustanove
4. ulica
5. drugi prostor _____

Vrsta događaja:

- verbalno nasilje
- fizičko nasilje
- diskriminacija (utemeljena na: _____)
- sudjelovanje u tučnjavi
- seksualni delikt
- oštećenje tuđih stvari
- oštećenje školske imovine
- zlouporaba opojnih droga
- prijetnja
- vršnjački sukob (kasnijom detaljnijim ispitivanjem događaja moguće je potvrditi radi li se zaista o sukobu ili nasilju)

Intervencija hitne medicinske pomoći DA / NE

Ukratko opisati:

Svi sudionici:

Počinitelj/i nasilnog djela:

Žrtva (ako postoji, navesti i suspektne žrtve):

Opis cijelog događaja:**Provedeni postupci:****Potrebni daljnji koraci:****Obaviješteni:**

- Ravnateljica škole
- Stručni suradnik / ci: _____
- Razrednik / ca
- Roditelj i skrbnici svih sudionika počinitelj djela:

žrtva djela:

Ispunio / ispunila _____

Predano na ruke _____

TIM ZA SIGURNOST

Bešenić Helena, psihologinja _____

Jeremić Melita, pedagoginja _____

Kelemenić Miroslav, učitelj razredne nastave _____

Valec Lidija, ravnateljica _____